

Tiedon laatukehikko – laadukkaalla tiedolla parempaa päätöksentekoa ja palveluita

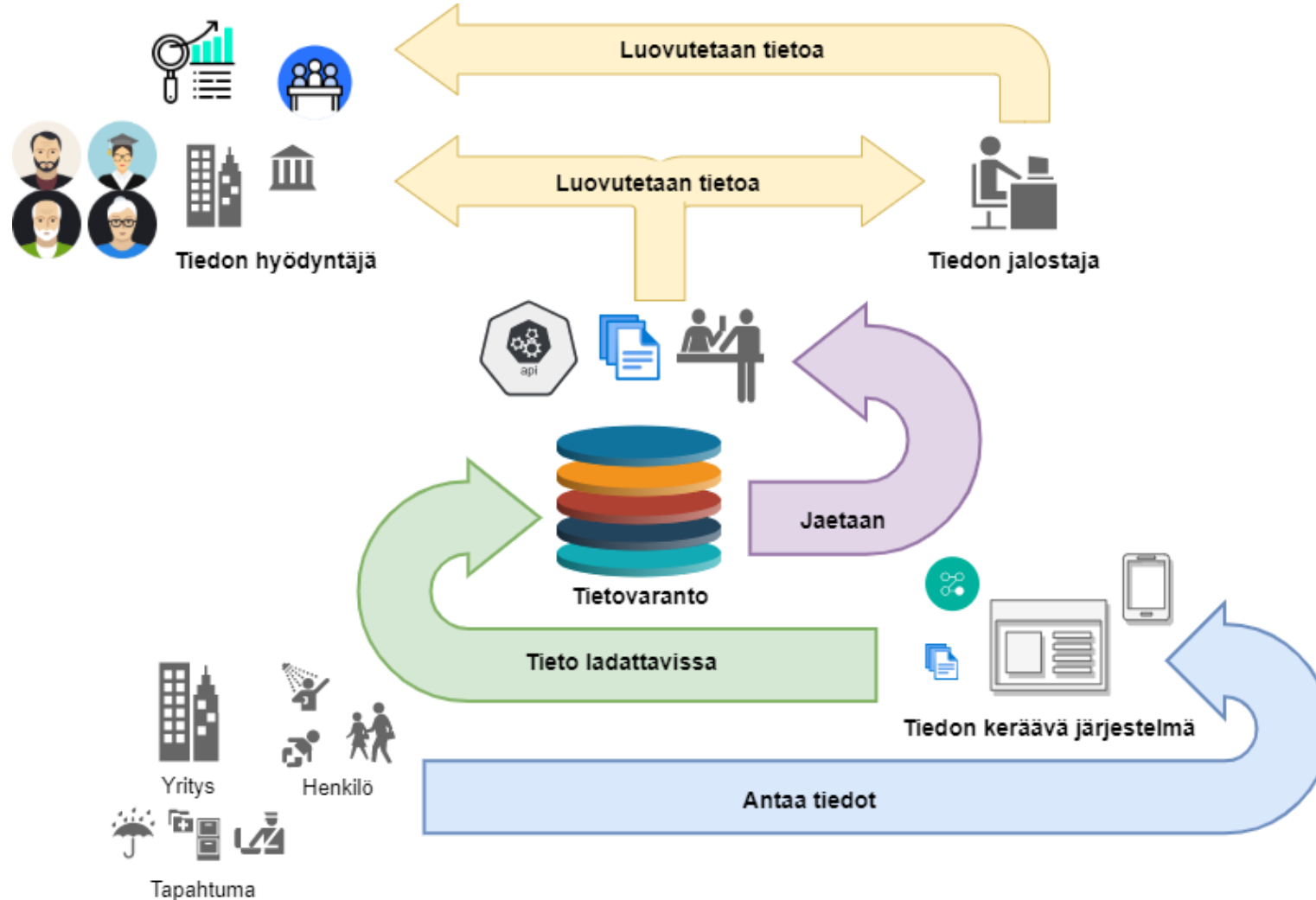
Tiedon laatukehikko -työ

Miksi tiedon laadulla on merkitystä?

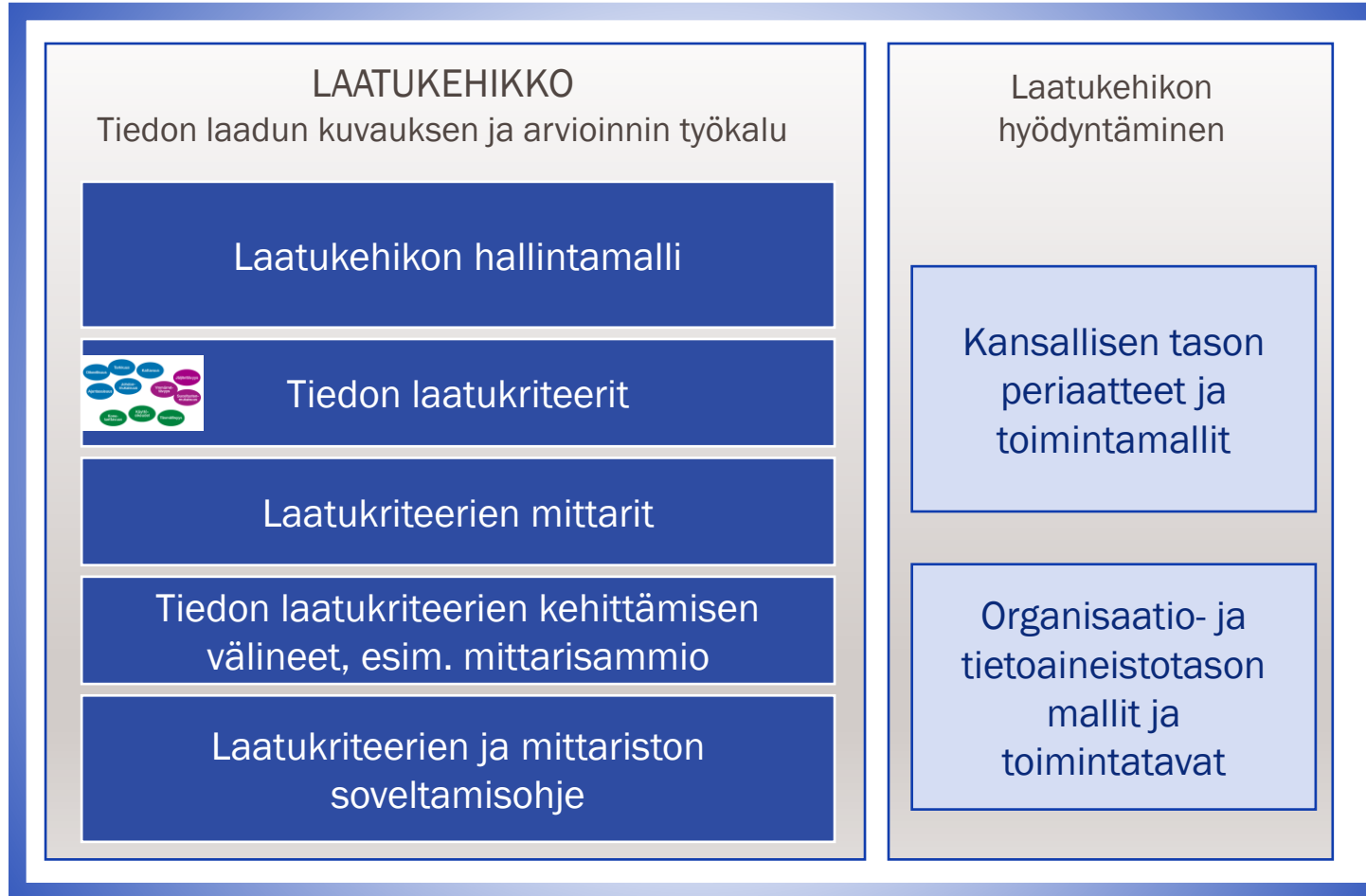
- Tiedon luotettavuus, laatu ja käytettävyys ovat hyvän päätöksenteon edellytyksiä.
- Mitä enemmän tietoa on käytettävissä, sitä tärkeämpää on saada realistinen kuva tarkasteltavan tiedon laadusta.
- Kehittyvät teknologiat ja automatisaatio perustuvat laadukkaaseen tiedon hyödyntämiseen.
- Tiedon laadulle tarvitaan yhteinen kieli, pelisäännöt ja kriteerit.

Julkishallinnon tietovirrat tiedon laadun näkökulmasta

Tiedon laatukehikko ja laatuksiteerit

Tiedon laatukriteerit

Tiedon laatukriteerit ja mittaristo numeroina

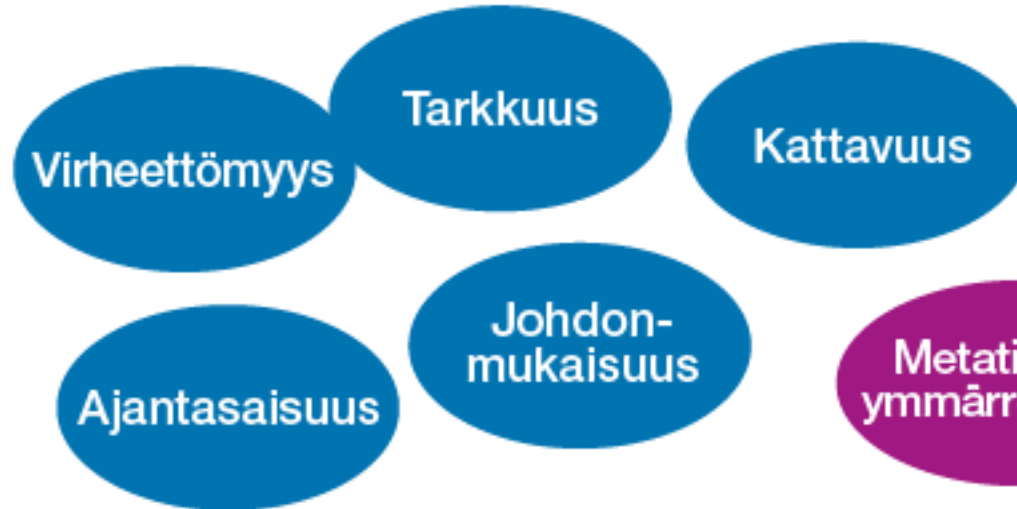
- 3 laatukriteeriryhmää
- 11 laatukriteeriä
- 34 mittaria, joista
  - 26 kohdistuu koko tietoaineistoon ja
  - 16 tarkastellaan ominaisuuksittain
- Tiedon laatukriteerit on suunniteltu rakenteisen datan laadun arviointiin.
- Tietoaaineistotasolla tarkoitetaan mielekästä samaan ilmiöön liittyvää tietokokonaisuutta – ei koko tietoallasta.
- Ominaisuuksista laatutarkasteluun kannattaa valita keskeisimmät.

Miten tieto kuvaa todellisuutta?

Tiedon laatukriteerit

Miten tieto kuvaa todellisuutta?

Miten tieto on kuvattu?

Miten tietoa voi käyttää?

Miten tieto kuvaa todellisuutta? 1/2

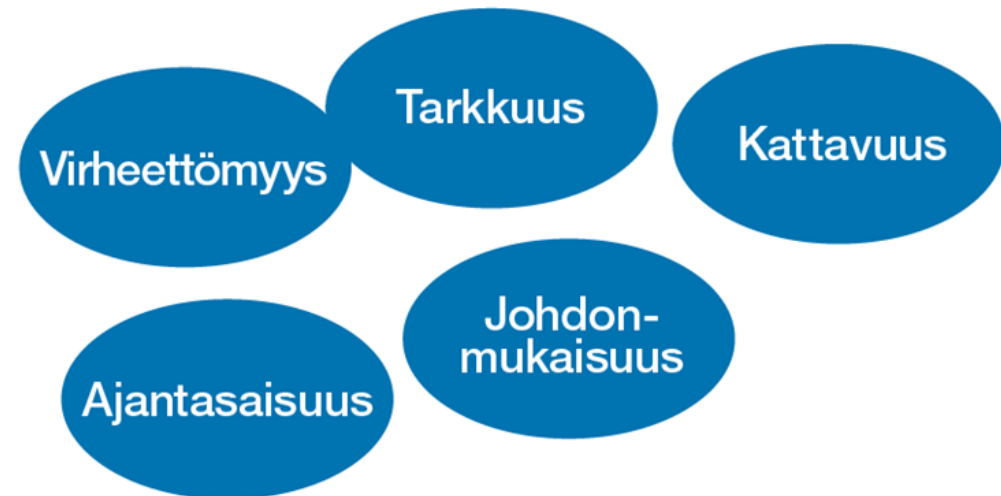
Kattavuus

- Ajallinen tavoitekattavuus
- Alueellinen tavoitekattavuus
- Tavoitekohdeyksiköt
- Tavoiteominaisuuksissa puutteita
- Puuttuvat kohdeyksiköt
- Ylimääräiset kohdeyksiköt
- Puutteelliset kohdeyksiköt
- Puutteelliset ominaisuustiedot

Johdonmukaisuus

- Tieto loogisuustarkastettu

Miten tieto kuvaa todellisuutta?

Miten tieto kuvaa todellisuutta? 2/2

Virheettömyys

- Menetelmällisesti tuotetut arvot
- Virheelliset ominaisuusarvot
- Väärinluokittelu

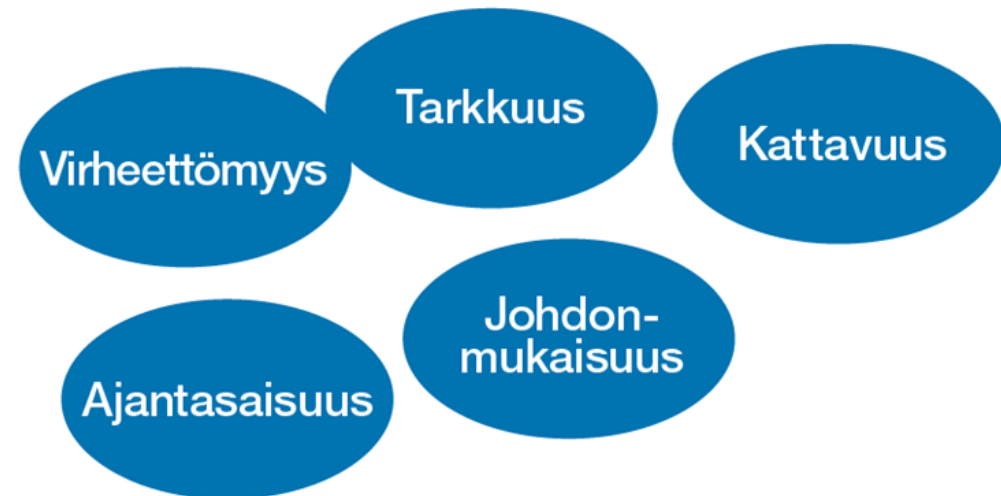
Tarkkuus

- Keskihajonta
- Poikkeavat havainnot

Ajantasaisuus

- Viiteajankohta
- Luontiajankohta
- Tarkistusajankohta
- Muutosajankohta

Miten tieto kuvaa todellisuutta?

Miten tieto on kuvattu?

Alkuperäisyys

- Tietolähde
- Tiedon elinkaari
- Muutosten hallinta

Metatietojen ymmärrettävyys

- Aineistokuvaus
- Käsitteiden määritelmät
- Ominaisuuksien tietokuvaukset
- Ymmärrettävyyden asiakaspalaute

Suosituksenmukaisuus

- Noudatettavat säädökset ja standardit

Miten tieto on kuvattu?

Miten tietoa voi käyttää?

Koneluettavuus

- Tietoaineiston tietomalli
- Kohdeyksikön pysyvä tunniste
- Koneluettavuuden asiakaspalaute

Käyttöoikeudet

- Käyttöoikeus
- Käytön rajoitukset

Oikea-aikaisuus

- Määräpäivien noudattaminen
- Päivitystiheys
- Päivityksessä muuttuneet ominaisuustiedot

Miten tietoa voi käyttää?

Esimerkki laatukuvauksen yhteenvedosta

Laatuarvioinnin yhteenvedo			
Kriteeri	Mittari	Tietoa mittarista	Mittarin sama arvo
Ajantasaisuus	Viiteajankohta	Ajankohta, jota tietoaineisto kuvaa.	2021
Ajantasaisuus	Tarkistusajankohta	Tietoaineiston viimeisin tarkistusajankohta.	ei relevantti
Ajantasaisuus	Muutosajankohta	Tietoaineiston viimeisin muutosajankohta.	12.12.2022
Ajantasaisuus	Luontiajankohta	Ajankohta, josta lähtien tietoaineiston tietoja on ollut	12.12.2022
Alkuperäisyys	Tietolähde	Kuinka suurella osalla kohdeyksiköitä ja ominaisuustietoja lähdetiedot ovat saatavilla?	100
Alkuperäisyys	Tiedon elinkaari	Onko tietoaineiston elinkaari määritelty ja kuvaus siitä saatavilla?	kyllä
Kattavuus	Ajallinen tavoitekattavuus	Tietoaineiston ajallinen tavoitekattavuus on määritelty.	kyllä
Kattavuus	Alueellinen tavoitekattavuus	Tietoaineiston alueellinen tavoitekattavuus on määritelty.	kyllä

Laadunarvioinnin hyödyt

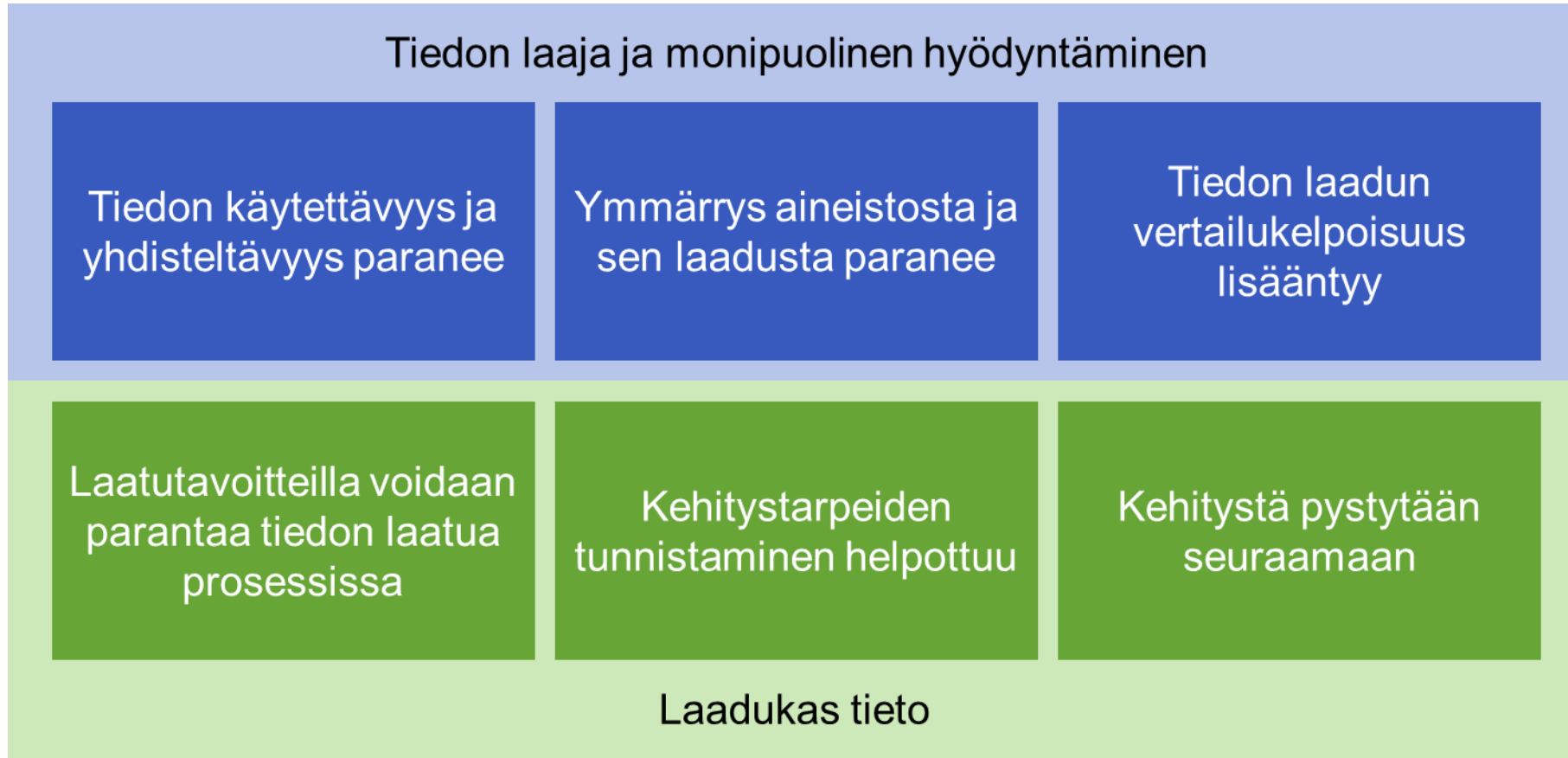

Laatukriteerien käyttöönotto

- Käyttöönotto edellyttää toimenpiteitä niin kansallisella, organisaatioiden kuin tietoaineistojen tasolla
- Käyttöönotto organisaatioissa etenee vaiheittain:
  - Tietoaineistojen priorisointi
  - Laatukriteerien hyödyntämisen vaiheet

Laadun kuvaamisella tiedon laatu haltuun tietoekosysteemeissä

Tiedon laadun yhteistyöverkosto

Verkoston tavoitteena on:

- koota yhteen tiedon laadun kanssa työskentelevät tahot
- jakaa ja lisätä osaamista
- kehittää tiedon laatua ja sen kuvaamista

[Tiedon laadun yhteistyöverkosto](#)

Liity mukaan verkostoon!

Lisätietoja

- Tiedon laatukehikko (stat.fi/tiedonlaatu)
- Tiedon laadun yhteistyöverkosto (stat.fi/tiedonlaatuverkosto)
- Tiedon äärellä – tehoa tiedon käyttöön ([eOppiva](#))
  - Tiedon laatu – laadun merkitys ja kuvaaminen
- Tiedon hyödyntäminen ja avaaminen -hanke ([VM](#))

tiedonlaatu@stat.fi

Kiitos!

